

THEMA RELATIES EN SEKSUALITEIT

Kern	Subkern	0 - 4	groep 1 - 2	groep 3 - 6	groep 7 - 8	Onderbouw vo	Bovenbouw vmbo Bovenbouw havo-vwo	MBO HBO-WO
Lichamelijke ontwikkeling en zelfbeeld	Lichamelijke ontwikkeling	<p>Lichaamsdelen beschrijven, inclusief geslachtsdelen.</p> <p>Verschillen beschrijven tussen jongens en meisjes.</p> <p>Benoemen dat ik groei en dat ik verander.</p>	<p>Lichaamsdelen beschrijven, inclusief geslachtsdelen.</p> <p>Verschillen en overeenkomsten beschrijven tussen jongens en meisjes, inclusief geslachtsdelen.</p> <p>Verschillen beschrijven in de lichamelijke ontwikkeling van mensen.</p>	<p>De namen en functies beschrijven van de geslachtsdelen van mannen en vrouwen.</p> <p>Lichamelijke verschillen tussen jongens en meisjes beschrijven en de veranderingen die plaatsvinden tijdens de puberteit.</p>	<p>Uitleggen dat er grote diversiteit kan zijn in het groeiproces en bij de vorming van geslachtskenmerken.</p> <p>Beschrijven hoe ik geslachtsdelen hygiënisch kan verzorgen o.a. bij transpiratie, menstruatie en zaadlozing.</p> <p>Beschrijven in welke culturen jongens- en meisjesbesnijdenis voorkomt en welke functies en gevolgen dat heeft.</p> <p>Beschrijven dat meisjesbesnijdenis in Nederland niet is toegestaan.</p> <p>De belangrijkste lichamelijke en emotionele veranderingen beschrijven die plaatsvinden tijdens de puberteit.</p>	<p>De anatomie en de functies van de geslachtsorganen van de man en de vrouw uitleggen.</p> <p>Uitleggen wat de belangrijkste lichamelijke en emotionele veranderingen zijn tijdens de puberteit bij jongens en meisjes.</p> <p>Beschrijven hoe de menstruatiecyclus verloopt en wat er gebeurt bij een zaadlozing.</p> <p>Uitleggen hoe ik mezelf kan verzorgen bij menstruatie en hoe je tampons of maandverband kunt gebruiken (meisje).</p> <p>Uitleggen hoe ik mijn lichaam en geslachtorganen kan verzorgen (hygiëne).</p>	<p>Beschrijven wat de invloed van hormonen kan zijn op ontwikkeling en stemming van meisjes en jongens.</p> <p>Accepteren dat er diversiteit is in lichaamsbouw en lichaamskenmerken.</p> <p>Hulp zoeken bij problemen rondom lichamelijke ontwikkeling (te vroege of te late seksuele rijping).</p> <p>Feiten en mythen beschrijven rondom het maagdenvlies.</p>	<p>Motieven voor een maagdenvliesherstel en de voor- en nadelen van maagdenvliesherstel beschrijven.</p>

THEMA RELATIES EN SEKSUALITEIT

Kern	Subkern	0 - 4	groep 1 - 2	groep 3 - 6	groep 7 - 8	Onderbouw vo	Bovenbouw vmbo Bovenbouw havo-vwo	MBO HBO-WO
Lichamelijke ontwikkeling en zelfbeeld	Zelfbeeld	<p>Mijzelf herkennen in een spiegel en op een foto.</p> <p>Beschrijven dat ik een jongen / meisje ben.</p>	<p>Beschrijven dat ik een jongen / meisje ben.</p> <p>Beschrijven dat iedereen uniek is en dat ik trots mag zijn op mezelf.</p> <p>Onderlinge verschillen tussen mensen respecteren.</p> <p>Beschrijven dat jongens en meisjes gelijkwaardig zijn.</p>	<p>Beschrijven dat beelden van mensen in de media vaak niet overeenkomen met de alledaagse werkelijkheid.</p> <p>Beschrijven dat iedereen uniek is en dat ik trots mag zijn op mezelf.</p> <p>Seks gerelateerde rolpatronen beschrijven (ook in de media).</p> <p>Beschrijven dat jongens en meisjes gelijke rechten hebben.</p>	<p>Positieve lichamelijke kenmerken van mijzelf beschrijven.</p> <p>Beschrijven dat lichamen uniek en speciaal zijn.</p> <p>Beschrijven dat ik respect heb voor mensen met lichamelijke beperking.</p> <p>Beschrijven dat ideeën over lichaamsbeelden door de tijd heen veranderen en per cultuur kunnen verschillen.</p>	<p>Uitleggen hoe gevoelens over mijn eigen lichaam invloed kunnen hebben op mijn zelfbeeld.</p> <p>Uitleggen wat het verschil is tussen ideale en geseksualiseerde lichaamsbeelden in de media en de realiteit.</p> <p>Reflecteren op de invloed van media en andere actoren (zoals leeftijdgenoten) op mijn eigen zelfbeeld.</p> <p>Beschrijven dat iemands geslachtskenmerken anders kunnen zijn dan zijn of haar genderidentiteit.</p> <p>Beschrijven welke hulpmogelijkheden ik kan inschakelen bij problemen met mijn zelfbeeld of genderidentiteit.</p>	<p>Kritisch kijken naar ideale en geseksualiseerde lichaamsbeelden in de media en reflecteren op de invloed hiervan op mijn eigen zelfbeeld.</p> <p>Erkennen en respecteren dat iemands geslachtskenmerken anders kunnen zijn dan zijn of haar genderidentiteit.</p> <p>Hulp zoeken bij problemen in verband met zelfbeeld of genderidentiteit.</p>	<p>Uitleggen waarom jonge vrouwen cosmetische en lichamelijke ingrepen (schaamlipcorrectie, borstvergroting, borstverkleining) ondergaan.</p> <p>Een eigen standpunt hierover formuleren.</p>
Intieme relaties	Soorten relaties	<p>Verschillende soorten relaties beschrijven (vrouw-man, man-man, vrouw-vrouw).</p>	<p>Verschillende soorten relaties beschrijven.</p> <p>Beschrijven dat relaties gemengd kunnen zijn qua cultuur en religie.</p>	<p>Uitleggen wat de begrippen vriendschap, verliefdheid en verkering inhouden.</p> <p>De begrippen trouwen, samenwonen, LAT en scheiden beschrijven.</p> <p>Beschrijven dat relaties kort of lang kunnen duren, dat je verschillende partners kunt hebben en kunt wisselen van partner.</p>	<p>Verschillen beschrijven tussen vriendschappelijke relaties en partnerrelaties.</p> <p>Beschrijven wat recht op vrije partnerkeuze betekent.</p> <p>Kenmerken beschrijven van gelijkwaardige en respectvolle partnerrelaties, en van gelijkwaardige man- en vrouw verhoudingen binnen relaties.</p>	<p>Het verschil beschrijven tussen vriendschap, verliefdheid, liefde en lust.</p> <p>Uitleggen dat leeftijd, sekse, religie en cultuurinvloed hebben op rolverwachtingen en rolgedrag in relaties.</p> <p>Een positieve attitude ten aanzien van gelijkwaardige en respectvolle partnerrelaties laten zien.</p> <p>Verschillende uitingsvormen beschrijven van ongelijkwaardige of respectloze partnerrelaties.</p>	<p>Een positieve attitude laten zien ten aanzien van diversiteit in relaties.</p> <p>Discriminerend gedrag, ongelijkwaardigheid, geweld en dwang in relaties en de dagelijkse omgang herkennen.</p> <p>Uitleggen wat de gevolgen kunnen zijn van discriminerend gedrag, ongelijkwaardigheid, geweld en dwang en wat ik kan doen als zich zoiets voordoet.</p>	<p>Voor- en nadelen beschrijven van gearrangeerde huwelijken.</p> <p>Uitleggen wat de gevolgen kunnen zijn van huwelijksdwang en kindbruiden.</p> <p>Het recht op vrije partnerkeuze uitleggen en onderschrijven.</p> <p>Laten zien dat ik discriminerend gedrag, ongelijkwaardigheid, geweld en dwang in relaties en de dagelijkse omgang afwijs.</p>

THEMA RELATIES EN SEKSUALITEIT

Kern	Subkern	0 - 4	groep 1 - 2	groep 3 - 6	groep 7 - 8	Onderbouw vo	Bovenbouw vmbo Bovenbouw havo-vwo	MBO HBO-WO
Intieme relaties	Relatievorming	Personen herkennen die voor mij belangrijk zijn.	De betekenis en het belang van vriendschap beschrijven. Beschrijven dat je vrienden kunt zijn met iemand van het eigen en het andere geslacht. Vriendschappen aangaan en onderhouden.	Het verschil beschrijven tussen verliefdheid en iemand aardig of lief vinden. Beschrijven dat je verliefd kunt worden op iemand van het eigen en/of het andere geslacht en dit respecteren. Beschrijven wat belangrijk is in een vriendschap. Eigen verwachtingen laten zien in een vriendschap. Beschrijven wie voor mij belangrijke mensen zijn. Vriendschappen aangaan, onderhouden en respectvol beëindigen.	Verschillende gevoelens laten zien bij vriendschap en liefde. Beschrijven dat er in verschillende soorten relaties andere vormen van intimiteit kunnen bestaan. Verschillende manieren beschrijven om veilig contact te leggen (online en offline).	Verschillende manieren beschrijven om contact te leggen (online en offline) met iemand die ik leuk vind. Uitleggen hoe ik een relatie leuk kan houden. Uitleggen hoe ik een relatie respectvol kan beëindigen. Het belang beschrijven van het communiceren over behoeften en verwachtingen in een relatie. De behoefte aan nabijheid en aan privacy in intieme relaties inzien.	Manieren beschrijven hoe je partnerrelaties kunt opbouwen en onderhouden. Uitleggen hoe verschillen in seksrolverwachtingen en rolopvattingen kunnen leiden tot conflicten of misverstanden in partnerrelaties. Beschrijven dat in een partnerrelatie heftige emoties of meningsverschillen kunnen voorkomen. Uitleggen hoe ik eigen behoeften en verwachtingen in een relatie kan communiceren	Beschrijven hoe ik in een partnerrelatie rekening houd met behoefte aan autonomie, verbondenheid en wederkerigheid. Beschrijven dat vertrouwen en veiligheid belangrijke voorwaarden zijn voor intimiteit in relaties. Uitleggen op welke manieren ik meningsverschillen en conflicten in partnerrelaties kan oplossen. Beschrijven waar en hoe ik hulp kan zoeken bij relationele problemen.

THEMA RELATIES EN SEKSUALITEIT

Kern	Subkern	0 - 4	groep 1 - 2	groep 3 - 6	groep 7 - 8	Onderbouw vo	Bovenbouw vmbo Bovenbouw havo-vwo	MBO HBO-WO
Voortplanting, gezinsvorming en anticonceptie	Voortplanting en gezinsvorming	<p>Globaal beschrijven waar baby's vandaan komen.</p> <p>De samenstelling beschrijven van het eigen gezin.</p>	<p>Beschrijven hoe een baby in de buik komt, in de buik groeit en hoe een baby wordt geboren.</p> <p>Verschillende gezinssamenstellingen beschrijven.</p>	<p>Globaal beschrijven hoe een zwangerschap ontstaat en verloopt.</p> <p>Onderscheid maken tussen feiten en fabels over voortplanting.</p> <p>Beschrijven dat niet iedereen (meer) kinderen kan of wil krijgen.</p> <p>Respecteren dat er verschillende gezinssamenstellingen zijn.</p>	<p>Uitleggen hoe de menstruatiecyclus verloopt.</p> <p>Het verband beschrijven tussen menstruatie/ zaadlozing en vruchtbaarheid.</p> <p>Uitleggen dat als je vruchtbaar bent, je door te vrijen zwanger kunt raken.</p> <p>Beschrijven hoe de bevruchting verloopt en hoe je zwanger kunt raken.</p> <p>Beschrijven dat er culturele en religieuze verschillen zijn in gedachten over kinderen krijgen, gezinsgrootte, moederschap/ vaderschap, geboorteregeling en anticonceptie.</p> <p>Beschrijven dat je het krijgen van kinderen kunt plannen en uitstellen.</p> <p>Beschrijven dat seksueel contact niet alleen bedoeld is voor voortplanting, maar ook voor plezier/genot.</p>	<p>Uitleggen wanneer een meisje vruchtbaar is.</p> <p>Beschrijven wat de symptomen zijn van een (eventuele) zwangerschap.</p> <p>De voor – en nadelen van jong ouderschap beschrijven.</p> <p>Een eigen mening vormen over tienerzwangerschap en jong ouderschap.</p> <p>Beschrijven dat er verschillen in keuzes rondom kinderwens, gezinsgrootte en -planning kunnen bestaan.</p>	<p>Beschrijven welke factoren de menstruatiecyclus kunnen verstoren.</p> <p>Uitleggen dat vruchtbaarheid afhankelijk is van de leeftijd van een vrouw en de fase in de menstruatiecyclus.</p> <p>Factoren beschrijven die vruchtbaarheid kunnen beïnvloeden.</p> <p>Mogelijke symptomen beschrijven van een eventuele zwangerschap.</p> <p>Verantwoordelijkheden beschrijven die het hebben van kinderen met zich meebrengt.</p> <p>Een afweging maken van voor- en nadelen van jong ouderschap.</p> <p>Voor mezelf afwegen wat de ideale leeftijd en situatie zou zijn om een kind te krijgen.</p> <p>Beschrijven hoe en waar hulp en advies is te vinden bij zwangerschap of jong ouderschap.</p>	<p>Het belang uitleggen van een gezonde leefstijl voor, tijdens en na een zwangerschap.</p> <p>Alternatieve vruchtbaarheidsmethoden beschrijven.</p> <p>De eigen ideale toekomstige gezinssituatie beschrijven.</p> <p>Beschrijven hoe de ideale verdeling zorg en arbeidstaken met partner eruitziet.</p> <p>Respecteren van verschillen in keuzes bij kinderwens, gezinsgrootte en -planning.</p> <p>Alternatieve mogelijkheden beschrijven bij ongewilde kinderloosheid.</p> <p>Hulp en advies zoeken bij zwangerschap of jong ouderschap of ongewilde kinderloosheid.</p>

THEMA RELATIES EN SEKSUALITEIT

Kern	Subkern	0 - 4	groep 1 - 2	groep 3 - 6	groep 7 - 8	Onderbouw vo	Bovenbouw vmbo Bovenbouw havo-vwo	MBO HBO-WO
Voortplanting, gezinsvorming en anticonceptie	Anticonceptie	-	-	-	<p>Beschrijven wat je kunt doen als je (nog) geen kind wilt en zwangerschap wilt voorkomen.</p> <p>Globaal beschrijven welke anticonceptiemiddelen er zijn en waar ze verkrijgbaar zijn.</p>	<p>Uitleggen dat seks hebben zonder anticonceptie kan leiden tot een zwangerschap.</p> <p>Verschillende anti-conceptiemethoden en de werking daarvan beschrijven.</p> <p>Voor- en nadelen beschrijven van verschillende anti-conceptiemethoden.</p> <p>Misconcepten, feiten en mythen beschrijven over anticonceptie en anticonceptiegebruik.</p> <p>Beschrijven hoe je verschillende anti-conceptiemethoden effectief gebruikt.</p> <p>Beschrijven waar je anticonceptie kunt krijgen en welke stappen je daarvoor moet nemen.</p> <p>Uitleggen dat zowel jongens als meisjes verantwoordelijk zijn voor anticonceptie (inclusief condoms).</p> <p>Erkennen dat het belangrijk is om na te denken over anticonceptie voordat je seksueel actief wordt.</p> <p>Beschrijven wat je kunt doen na onveilige seks (morning-afterpil).</p> <p>Beschrijven welke keuzes er zijn als een meisje ongewenst of onbedoeld zwanger is (kind krijgen, abortus, kind afstaan).</p>	<p>Voor- en nadelen uitleggen van verschillende anticonceptiemethoden en op basis daarvan een weloverwogen keuze maken.</p> <p>Uitleggen hoe je verschillende anticonceptiemethoden effectief gebruikt, wat fouten kunnen zijn in gebruik en hoe je deze kunt voorkomen.</p> <p>Uitleggen dat het belangrijk is om een anticonceptiemethode te kiezen die bij je past.</p> <p>Uitleggen en erkennen dat anticonceptie en zwangerschapspreventie de verantwoordelijkheid zijn van een jongen en meisje.</p> <p>Uitleggen hoe ik tijdig kan communiceren met mijn partner over anticonceptiekeuze en – gebruik.</p> <p>Mythes en misvattingen over anticonceptie ontkrachten.</p> <p>Uitleggen wat er gedaan kan worden als er iets is misgegaan met anticonceptie of na onveilige seks en daarnaar handelen.</p> <p>Beschrijven hoe de morning-afterpil werkt.</p> <p>Beschrijven hoe en waar hulp en advies is te krijgen bij (vermoedens van) ongeplande of ongewenste zwangerschap (keuzehulp).</p>	<p>Een weloverwogen beslissing nemen bij de keuze van anticonceptie.</p> <p>In de praktijk brengen dat anticonceptie en zwangerschapspreventie de verantwoordelijkheid zijn van jongen en meisje.</p> <p>Laten zien dat ik tijdig communiceer met mijn partner over anticonceptiekeuze en – gebruik.</p> <p>Alternatieve anticonceptie kiezen als een bepaalde anticonceptiemethode niet (meer) bevalt.</p> <p>Beschrijven wat redenen zijn om een abortus te laten doen.</p> <p>Hulp zoeken in geval van ongewilde of ongeplande zwangerschap.</p>

THEMA RELATIES EN SEKSUALITEIT

Kern	Subkern	0 - 4	groep 1 - 2	groep 3 - 6	groep 7 - 8	Onderbouw vo	Bovenbouw vmbo Bovenbouw havo-vwo	MBO HBO-WO
Seksualiteit	Seksualiteit	Tederheid en fysieke nabijheid als uitingen van affectie en liefde herkennen.	Verschillende manieren benoemen om uiting te geven aan affectie en liefde.	Verschillende manieren van affectie en liefde beschrijven. Gevoelens van verliefdheid (h) erkennen bij mezelf en bij anderen.	Verschillende uitingsvormen/ manieren van seksualiteit beschrijven. Beschrijven wat zelfbevrediging is en welke mythen er bestaan. Beschrijven dat seksuele contacten per persoon kunnen verschillen. Nadenken over je eigen wensen en dat je je eigen tempo in seksuele carrière mag bepalen. Erkennen dat iedereen seksuele gevoelens heeft. Beschrijven dat er verschil is tussen seks in de realiteit en seks in de media. Beschrijven dat er verschillen zijn in seksuele oriëntatie (lesbisch, homo, bi). Beschrijven dat er culturele en religieuze verschillen zijn in het aangaan van (seksuele) contacten.	Uitleggen waar je wel en niet aan toe bent met betrekking tot seksualiteit. Uitleggen hoe je je zelf kunt voorbereiden op de eerste keer seks. Erkennen dat het belangrijk is om goed voorbereid te zijn op de eerste keer. De diversiteit beschrijven in seksuele beleving, gedrag en oriëntatie. Uitleggen dat er verschillende rolverwachtingen zijn van jongens en meisjes ten aanzien van relaties en seks en wat dit (dubbele moraal) betekent voor jongens en meisjes. Uitleggen wat het onderscheid is tussen seks in de realiteit en seks in de media. Beschrijven op welke leeftijd de helft van de jongeren voor de eerste keer seksuele gedragingen vertoont en hoe de seksuele carrière van jongeren meestal verloopt. Erkennen dat iedereen een seksueel wezen is en het recht heeft zijn of haar seksualiteit op een eigen manier en in eigen tempo te ontdekken en te uiten op het moment dat hij/zij daar aan toe is.	Beschrijven wat voor- en nadelen en eventuele risico's zijn van seksuele contacten op jonge leeftijd. Verschillen in seksuele beleving, gedrag en oriëntatie erkennen. Beschrijven hoe ik kan omgaan met verschillende rolverwachtingen van jongens en meisjes ten aanzien van seksualiteit. Mijn eigen waarden en normen ten aanzien van seksualiteit beschrijven. Beschrijven onder welke condities seks leuk, prettig en gewenst kan zijn. Seksuele rechten uitleggen en wat dit betekent voor je eigen leven. Een standpunt innemen ten aanzien van stereotiepe, geseksualiseerde beelden in de media over mannelijkheid, vrouwelijkheid en seksualiteit.	Respectvol omgaan met verschillen in seksuele beleving, gedrag en oriëntatie. Uitleggen dat het voor plezierige seks belangrijk is dat je het allebei wilt, dat je het veilig doet en dat je je er prettig bij voelt. Beschrijven waar je betrouwbare informatie, steun of hulp kunt zoeken als het gaat om seks, seksuele technieken en seksuele problemen.

THEMA RELATIES EN SEKSUALITEIT

Kern	Subkern	0 - 4	groep 1 - 2	groep 3 - 6	groep 7 - 8	Onderbouw vo	Bovenbouw vmbo Bovenbouw havo-vwo	MBO HBO-WO
Seksualiteit	Sexuele gezondheid en welzijn	<p>Prettige en onprettige aanrakingen en contacten herkennen.</p> <p>Benoemen wie me mag aanraken en waar ik een ander mag aanraken.</p>	<p>Beschrijven dat ik onprettige aanrakingen mag weigeren.</p> <p>Beschrijven dat iedereen eigen wensen en grenzen heeft.</p> <p>Beschrijven dat er verschillende regels zijn rondom bloot zijn en het aanraken van geslachtsdelen en dat deze per situatie kunnen verschillen.</p> <p>Situaties benoemen waarin sprake kan zijn van niet plus gevoelens.</p> <p>Beschrijven bij wie ik hulp kan vragen.</p>	<p>Ja, twijfel en nee-gevoelens herkennen en uitleggen.</p> <p>Op verschillende manieren nee-gevoelens (grenzen/weigeren van onprettige aanrakingen) en ja-gevoelens (wensen) laten zien.</p> <p>Wensen en grenzen van anderen respecteren</p> <p>Het onderscheid tussen goede en slechte geheimen beschrijven.</p> <p>Om hulp vragen bij niet-prettige situaties en slechte geheimen.</p> <p>Beschrijven dat er verschillende regels zijn rondom bloot, het aanraken van geslachtsdelen en privacy en deze regels erkennen.</p>	<p>Het verschil benoemen tussen veilige en onveilige seks.</p> <p>Gevolgen van onveilige seks (soa en ongewenste zwangerschap) benoemen.</p> <p>Het verschil tussen gewenste en ongewenste, vrijwillige en onvrijwillige seksuele contacten, handelingen en opmerkingen benoemen.</p> <p>Verschillende vormen van seksuele grensoverschrijding en de gevolgen hiervan op korte of lange termijn beschrijven.</p> <p>Manieren benoemen om onveilige of ongewenste seks te voorkomen.</p> <p>Hulp vinden bij ongewenste of onveilige seksuele contacten, aanrakingen, handelingen.</p>	<p>Uitleggen wat het verschil is tussen veilige en onveilige, gewenste en ongewenste seksuele handelingen, opmerkingen en aanrakingen.</p> <p>Uitleggen wat de belangrijkste soa's (inclusief hiv) zijn en hoe je deze kunt voorkomen.</p> <p>Beschrijven wat de gevolgen zijn van onveilige seks (soa en ongewenste zwangerschap).</p> <p>Uitleggen hoe je adequaat een condoom kan gebruiken.</p> <p>Beschrijven wat de voor- en nadelen zijn van condoomgebruik, en welke risico's je loopt als je ze niet gebruikt.</p> <p>Beschrijven waar je condooms kunt krijgen.</p> <p>Uitleggen hoe je vrijen zonder condoom kunt weigeren.</p> <p>Onderkennen dat het na seksueel riskant gedrag belangrijk is om gerichte acties te ondernemen.</p> <p>>> volgende pagina</p>	<p>Laten zien dat je een positieve houding hebt ten aanzien van condoomgebruik.</p> <p>Beschrijven wat je kunt doen bij een (vermoeden van) soa.</p> <p>Beschrijven hoe een soa-test in zijn werk gaat.</p> <p>Erkennen dat een soa-test een teken is van verantwoordelijk zijn voor je eigen en andermans gezondheid.</p> <p>Argumenten beschrijven om de ander te overtuigen van condoomgebruik.</p> <p>Eigen wensen en grenzen ten aanzien van seksueel contact kenbaar maken.</p> <p>Wensen en grenzen van de ander ten aanzien van seksueel contact herkennen en respecteren.</p> <p>Oplossingen bedenken voor situaties waarin seks niet veilig, niet prettig of ongewenst is; hoe je ongewenste en onprettige seks kunt weigeren (online en offline).</p> <p>>> volgende pagina</p>	<p>Uitleggen wanneer seksuele contacten voor mij veilig, prettig en gewenst zijn.</p> <p>Mijn eigen wensen en grenzen in seksueel contact kenbaar maken.</p> <p>Respectvol omgaan met de wensen en grenzen van de ander ten aanzien van seksueel contact.</p> <p>Uitleggen wat je kunt doen in situaties waarin seks niet veilig, niet prettig of ongewenst is (online en offline).</p> <p>Beschrijven hoe je subtiele vormen van seksuele dwang en druk kunt weerstaan.</p> <p>Adequaat condooms gebruiken.</p> <p>De ander overtuigen van condoom gebruik of seks zonder condoom kunt weigeren.</p> <p>De risico's van internetflirten en sexting uitleggen.</p> <p>Beschrijven hoe je verantwoord kunt omgaan met seksueel getinte beelden op internet en mobiele telefoon.</p>

THEMA RELATIES EN SEKSUALITEIT

Kern	Subkern	0 - 4	groep 1 - 2	groep 3 - 6	groep 7 - 8	Onderbouw vo	Bovenbouw vmbo Bovenbouw havo-vwo	MBO HBO-WO
Seksualiteit	Sexuele gezondheid en welzijn					<p>Uitleggen wanneer seksueel contact gewenst of ongewenst is, prettig of onprettig is.</p> <p>Manieren benoemen om te laten merken hoe ver ik wil gaan.</p> <p>Manieren benoemen om te checken hoe ver de ander wil gaan.</p> <p>Het belang van het nadenken over en het aangeven van eigen wensen en grenzen beschrijven.</p> <p>Het belang van het herkennen en respecteren van de wensen en grenzen van de ander beschrijven.</p> <p>Uitleggen op welke manieren en in welke situaties je seksueel contact kunt weigeren.</p> <p>Benoemen wat de meest voorkomende seksuele problemen bij jongens en meisjes zijn.</p> <p>Bij vragen of problemen rond seksualiteit zelf om hulp vragen en zelf informatie zoeken (sense.info).</p>	<p>Beschrijven hoe gendernormen van invloed zijn op seksuele grensoverschrijding.</p> <p>Beschrijven welke subtiele vormen van seksuele dwang en druk kunnen leiden tot seksueel grensoverschrijdend gedrag.</p> <p>Beschrijven hoe alcohol en middelengebruik kan doorwerken op onveilig of grensoverschrijdend gedrag.</p> <p>Beschrijven welk seksueel gedrag wel of niet toelaatbaar of strafbaar is (sexting, kinderporno, grooming, seksuele grensoverschrijding).</p> <p>Beschrijven waar je melding of aangifte kunt doen bij seksueel misbruik en seksueel grensoverschrijdend gedrag.</p>	